

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Júlie Horskej v právnej veci žalobcu: **J.Z.**, podnikajúci s dodatkom C.A.H., zastúpeného advokátom JUDr. R.B., P.K., proti žalovaným: **1/ S.H.**, K.K., **2/ F.P.**, K.K.P. a **3/ B.**, s.r.o., K.D., žalovaní 1/ a 3/ zastúpení advokátom JUDr. M.Z., A.D., **o ochrane obchodného tajomstva**, na odvolanie žalobcu a žalovaných 1/ a 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 19. apríla 2006, č.k. 15 Cbs 5/03-226, takto

r o z h o d o l:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre z 19. apríla 2006, č.k. 15 Cbs 5/03-226, sa v časti, ktorou bola žalovaným 1/ až 3/ uložená povinnosť zdržať sa nekalosúťažného konania, spočívajúceho vo výrobe a predaji ozdobných fasádnych prvkov v stavebníctve, ktoré tvoria obchodné tajomstvo a duševné vlastníctvo žalobcu v zmysle notárskej zápisnice z 12. mája 1997, sp.zn. N 76/97, Nz 58/97, tvoriacej neoddeliteľnú súčasť rozsudku, **p o t v r d z u j e.**

V časti, ktorou bolo rozhodnuté o zadosťučinení v sume 2 000,-- Sk a v časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá, sa napadnutý rozsudok **z r u š u j e** a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Nitre uložil žalovaným 1/ až 3/ povinnosť zdržať sa nekalosúťažného konania, spočívajúceho vo výrobe a predaji ozdobných fasádnych prvkov v stavebníctve, ktoré tvoria obchodné tajomstvo a duševné vlastníctvo žalobcu v zmysle Notárskej zápisnice z 12.5.1997, č. N 76/97, Nz 58/97, tvoriace neoddeliteľnú súčasť rozsudku. Súčasne žalovaným 1/ a 3/, každému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi zadosťučinenie v sume 2 000,-- Sk. Vo zvyšku žalobu zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca podniká pod obchodným menom J. s miestom podnikania H.A. a s predmetom podnikania okrem iného - výroba, predaj a montáž dekoratívnych prvkov z plastov pre stavebníctvo. V súvislosti s touto činnosťou žalobca pracoval na vývoji technológie výroby a vypracoval popis technológie výroby. Popis mal byť použiteľný v prípadnom spore o právo priority a duševného vlastníctva. Tento dokument obsahuje: detailný popis zariadenia - poloautomatickej linky na výrobu profilových líšt pre použitie v stavebníctve, receptúry nanášanej zmesi, kde základom je jemný piesok z lokality H., realizovaných zákazok (práce na vývoji technológie a receptúr začali v decembri 1995, pričom prvé úspešné výrobky boli namontované na budove S., a.s. v Š. a v K., rekonštrukcia historických budov v B.). Žalobca popis technológie naformuloval do vyhlásenia formou notárskej zápisnice notárky JUDr. L., K., 12.5.1997, č. N76/97, Nz 58/97. Od roku 1997 tento postup žalobca zdokonaľoval a vypracoval zdokonalenú pôvodnú technológiu výrobného procesu 31.5.2004. Súd z vykonaného dokazovania zistil, že žalovaný 1/ v zmysle pracovnej zmluvy z 1.7.1999 pracoval u žalobcu ako technik do 31.1.2002. Žalovaný 1/ po nástupe pomáhal žalobcovi pri výrobe stroja - rezačky polystyrénu a po jeho zhotovení na tomto stroji pracoval. V tejto súvislosti prichádzal do styku s výrobou a montážou dekoratívnych prvkov z plastov pre stavebníctvo. Technológia sa menila a vyvíjala. V súčasnosti je konateľom u žalovaného 3/ a podniká ako živnostník. Predmetom jeho podnikania je aj výroba a montáž ozdobných prvkov zo sadrokartónu a polystyrénu, kde je čiastočne používaná technológia výroby používaná žalobcom. Žalovaný 2/ pracoval u žalobcu na základe pracovnej zmluvy z 1.7.1999 do 31.12.2001 ako robotník. Miešal maltu, brúsil profily, sypal piesok na profil s lepidlom a pod. Žalobca mu dal podpísať dodatok k pracovnej zmluve o zachovávaní mlčanlivosti o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel v súvislosti s výkonom práce. Tento dodatok žalovaný 2/ nepodpísal. Neskôr po skončení pracovného pomeru u žalobcu pracoval u žalovaného 3/ ako robotník. Vyrábali ozdobné prvky spôsobom podobným ako u žalobcu.

Pracoval aj na stroji na výrobu ozdobných fasádnych prvkov. Vedel ako sa na tomto stroji pracuje a čo je dôležité najmä v súvislosti s miešaním zmesi a celej výroby.

Žalovaný 3/ bol založený spoločenskou zmluvou z 30.1.2002 a vznikol dňom zápisu do obchodného registra 15.4.2002. Predmetom jeho výroby je aj výroba a montáž ozdobných prvkov zo sadrokartónu a polystyrénu v stavebníctve. Žalovaný 1/ je zakladajúcim spoločníkom a konateľom žalovaného 3/ od 15.4.2002.

Súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že technológie a receptúry popísané v dokumentoch žalobcu a žalovaného 3/ sú podobné. Fasádne ozdobné prvky sú vyrábané v oboch prípadoch z polystyrénového jadra, na ktoré sa nanáša vrchná dekoratívna vrstva - kompozit. Technológia výroby fasádnych profilov s povrchovou vrstvou z kompozitu je u žalobcu a žalovaného 3/ podobná. Bez dlhodobějších a opakovaných výskumov a skúšaní nie je možné vypracovať technológiu a receptúru, ktoré sú uvedené v dokumente „Technológia výrobného procesu“, vypracovaného žalovaným 3/. Znalosť receptúr, technológie a používaných surovín, uvedených v dokumentoch vypracovaných žalobcom, mohlo ovplyvniť vypracovanie technológie a receptúr žalovaným. Pri rozhodovaní súd vychádzal najmä z výsluchu účastníkov konania a zo znaleckého posudku a dospel k záveru, že žalovaní 1/ a 3/ sa dopustili nekalosúťažného konania vo forme vyvolávania nebezpečenstva zámeny a porušovania obchodného tajomstva, preto vo vzťahu k týmto žalovaným žalobe vyhovel. Taktiež vyhovel žalobe aj v časti o zaplatení zadosťučinenia tak, že žalovaným 1/ a 3/ uložil povinnosť každému z nich zaplatiť zadosťučinenie po 2 000,-- Sk. Toto považoval za primerané. V časti o náhradu škody a bezdôvodné obohatenie žalobu zamietol. Taktiež zamietol žalobu vo vzťahu k žalovanému 2/ s odôvodnením, že žalobca neunesol dôkazné bremeno.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaní 1/ a 3/ a žalobca. Žalovaný 1/ a 3/ žiadali rozsudok v napadnutej časti zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať náhradu trov konania. Uviedli, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, že žalobca so žalovaným 1/ neuzavrel dohodu o ochrane obchodného tajomstva, preto nemožno hovoriť o tom, že žalovaný 1/ porušil obchodné tajomstvo. Jedným z dôvodov, prečo žalovaný 1/ nepodpísal dohodu o ochrane obchodného tajomstva bolo, že sa sám podieľal na vývoji tohto obchodného tajomstva, resp. výrobného postupu a zostrojenia stroja na rezanie polystyrénu. Sú toho názoru, že výrobky žalobcu nie sú chránené patentom ani vynálezom a výrobky v takýchto tvaroch sa vyrábajú od nepamäti, nakoľko boli vyrábané v historických dobách a prekonalí niekoľko storočí. Ide o stavebný materiál, ktorý sa používa na stavbách na zvýšenie estetiky budov a miestností. Už zo samotného popisu technologického procesu:

„K samotnému vyrezaniu požadovaného profilu jednocelovým zariadením“ vyplýva, že veta nie je nezameniteľná, je širokospektrálna a v žiadnom prípade nemôže požívať ochranu, ako má na mysli Obchodný zákonník. Ďalej uviedli jednotlivé technologické postupy, ktoré žalovaný vykonáva inak, čím poukazovali na rozdiely medzi oboma receptúrami. Namietli aj voči zaplateniu zadosťučinenia po 2 000,-- Sk, lebo podľa odvolateľov základ žaloby nie je daný.

Proti rozhodnutiu v časti, ktorou bola žaloba zamietnutá, podal odvolanie žalobca. Žiadal v tejto časti napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odvolaní uviedol, že podaním z 21. júla 2005 žiadal pripustiť zmenu žaloby v časti finančného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, zadosťučinenia a náhrady škody. Sumu, ktorú uviedol v žalobe, neodzrkadľovala i skutočne vzniknutú škodu bezdôvodného obohatenia a ujmu, ktoré utrpel do času, kým súd rozhodol. Súd však požadovanú zmenu nepripustil. Opakovane žiadal doplniť dokazovanie vyžiadaním a preskúmaním peňažných denníkov žalovaných, čím by bol náležite zistený skutkový stav. Z uplatneného nároku mu bolo priznané zadosťučinenie od každého po 2 000,-- Sk s odôvodnením, že preukázaný bol len jeden prípad nekalosúťažného konania žalovaných 1/ a 3/. Pritom nebol o tom vykonaný jediný dôkaz, na základe ktorého by bolo možné vyčíslieť skutočný rozsah jemu vzniknutej škody, bezdôvodného obohatenia a primeranej výšky zadosťučinenia. Je toho názoru, že súd nemôže od neho očakávať, aby zisťoval kto, čo a v akej sume kúpil od žalovaných 1/ a 3/. Taktiež namietal aj v časti, ktorou súd rozhodol o trovách konania. Podľa jeho názoru mal v konaní iba nepatrný neúspech, preto mu súd mal priznať náhradu trov v celom rozsahu.

Účastníci sa k odvolaniam nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 O.s.p.) prejednal odvolanie podľa ustanovenia § 212 ods.1 O.s.p. a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a odvolanie žalovaných 1/ a 3/ je čiastočne dôvodné.

Podľa ustanovenia § 51 ods.1 písm.c/ Obchodného zákonníka porušovaním obchodného tajomstva je konanie, ktorým konajúci inej osobe neoprávnene oznámi, sprístupní, pre seba alebo iného využije obchodné tajomstvo (§17), ktoré sa môže využiť v súťaži a o ktorom sa dozvedel tým, že sa mu tajomstvo zverilo alebo inak stalo prístupným (napr. z technických predlôh, návodov, výkresov, modelov, vzorov) na základe jeho pracovného vzťahu k nemu, prípadne v rámci výkonu funkcie, na ktorú ho súd alebo iný orgán povolal.

V zmysle citovaného ustanovenia sa chráni iba obchodné tajomstvo, ktoré sa môže využiť v súťaži. Údaj, ktorý spĺňa všeobecné podmienky obchodného tajomstva v zmysle § 17 musí mať:

- obchodnú, výrobnú alebo technickú povahu súvisiacu s podnikom,
- skutočnú alebo aspoň potenciálnu hodnotu,
- v príslušných obchodných kruhoch musí byť bežne nedostupný,
- podľa vôle podnikateľa aj skutočne utajovaný.

Na preukázanie existencie obchodného tajomstva a jeho ohrozenia zo strany žalovaných, súd prvého stupňa vykonal rozsiahle dokazovanie listinnými dôkazmi a znaleckým dokazovaním. Z uvedených dôkazov vyplýva, že metodika výroby, detailný popis zariadenia a receptúra nanášanej zmesi je know-how žalobcu. Ide o jeho vlastné konštrukčné riešenie poloautomatickej linky na výrobu profilových líšt v stavebníctve a podľa záverov znaleckého dokazovania bez dlhodobjších výskumov a skúšaní nie je možné vypracovať technológiu a receptúru, ktoré sú uvedené v dokumente „Technológia výrobného procesu“. Z uvedeného je zrejmé, že skutočnosti, ktoré žalobca vydáva za obchodné tajomstvo, nie sú bežne dostupné a bolo ich možné získať v spolupráci so žalobcom na ich vývoji a skúšaní. Ďalej bolo preukázané, že žalovaní 1/ a 3/ sa o tajomstve mali možnosť dozvedieť kvalifikovaným spôsobom, lebo im bolo prístupné v pracovnom procese, vykonávanom na základe pracovnej zmluvy, uzavretej so žalobcom. Táto skutočnosť nebola medzi účastníkmi sporná. Znaleckým dokazovaním bolo preukázané, že technológie a receptúry vypracované žalovanými sú podobné, receptúra vychádza z rovnakej podstaty. Žalovaní 1/ a 3/ mali vedomosť o tom, že žalobca si praje, aby informácie o technológii výrobného procesu profilových líšt v stavebníctve neboli zverejňované, chcel, aby podpísali dodatky k pracovnej zmluve o zachovávaní mlčanlivosti o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli v súvislosti s výkonom práce. Dodatok nepodpísali. Z uvedených skutočností, ako aj skutkových okolností, z ktorých vychádzal súd prvého stupňa, na ktoré odvolací súd poukazuje, vyplýva, že žalovaní 1/ a 3/ porušili obchodné tajomstvo žalobcu, preto súd prvého stupňa rozhodol vecne správne, keď žalovaným 1/ a 3/ uložil povinnosť zdržať sa nekalosúťažného konania, spočívajúceho vo výrobe a predaji ozdobných fasádnych prvkov v stavebníctve, ktoré tvoria obchodné tajomstvo a duševné vlastníctvo žalobcu v zmysle notárskej zápisnice, tvoriacej prílohu rozsudku. Odvolací súd vzhľadom na uvedené napadnuté rozhodnutie v tejto časti ako vecne správne podľa ustanovenia § 219 O.s.p. potvrdil.

Pokiaľ ide o rozhodnutie o nárokoch o náhrade škody, o vydaní bezdôvodného obohatenia a o primeranom zadosťučinení, o ktorých súd prvého stupňa rozhodol čiastočne v prospech žalobcu, keď žalovaným 1/ a 3/, každému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 2 000,-- Sk a vo zvyšku žalobu zamietol, v tejto časti je rozhodnutie nepreskúmateľné. Je potrebné prisvedčiť žalobcovi, že súd prvého stupňa nevykonal o týchto nárokoch žiadne dokazovanie, a to napriek žiadostiam žalobcu v priebehu celého konania, aby súd vyžiadal od žalovaných peňažné denníky a doplnil dokazovanie v tomto smere. Súd prvého stupňa jeho žiadosti nevyhovel a vôbec nezisťoval vykázaný zisk žalovaných v rokoch, kedy došlo k nekalosúťažnému konaniu. Z obsahu spisu a ani z odôvodnenia rozhodnutia nie je možné zistiť, aké kritéria súd stanovil pre určenie primeranej výšky peňažného zadosťučinenia, ako a čo bolo podkladom pre rozhodnutie o náhrade škody, ako dospel k záveru, že neboli splnené všeobecné podmienky náhrady škody a bezdôvodného obohatenia. Až po doplnení dokazovania v tomto smere bude možné o uvedených nárokoch žalobcu rozhodnúť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd v tejto časti rozsudok súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 221ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a vec mu v zrušenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie.

O náhrade trov celého konania súd rozhodne v novom rozhodnutí (§ 224 ods.3 O.s.p.).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 22. januára 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.